

LANDSGRUPPEN AV
HELSESØSTRE NSF

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Samlivs- og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

Vår saksbehandler: age Vår dato: 28.11.12
Vår ref: C6. Høringer 2012 Deres ref.: 12/6734

Høring – forslag til lovendringer for å gi barn bedre beskyttelse mot vold og overgrep

Landsgruppen av helsesøstre (LaH NSF) har hatt forslaget til høring blant medlemmer, lokale faggrupper og sentralt styre. Vi vil innledningsvis vise til tidligere hørings svar til både barnevernlov, barnelov og NOU 2012:15, som berører lignende problemstillinger.

Innledende kommentarer

LaH NSF støtter i all hovedsak departementets forslag til endringer. Vi er spesielt fornøyd med at man ønsker å tydeliggjøre barnets rett til deltakelse (kap.5), uavhengig av alder. Vi har tidligere påpekt behovet for barnefaglig kompetanse og kompetanse på å kommunisere med barn blant dommere. Barneombudet har påpekt de samme forholdene i flere sammenhenger¹. Dommere har i denne sammenheng en helt sentral rolle i å sikre at barns synspunkt blir hørt og at samværløsningen blir til barnets beste. Til tross for at lovforslaget understreker dommerens rett til å benytte barnefaglig kompetanse, savner vi en problematisering og utredning av behovet for nødvendig kompetanseheving blant dommere – alternativt egne barnedomstoler – i lovforslaget.

Vi vil videre peke på det forhold at mange barn og unge utsettes for psykisk vold og trakassering, i form av sanksjoner, trusler og sjikane og opplever dette som like belastende som fysisk vold. Vi erfarer at svært mange barn og unge utvikler en negativ psykisk helse på grunn av vanskelige hjemmeforhold som i stor grad skyldes psykisk vold. Dette er saker barnevernet gjerne ikke prioriterer fordi påstander og «bevis» blir for lite konkrete og blir ord mot ord. Vi mener at det i slike saker i for liten grad legges vekt på observasjoner og uttalelser som er blitt registrert av personer barnet har tillit til, som eksempelvis en sosiallærer eller helsesøster som barnet har hatt samtaler med over lang tid.

¹ Barnas stemme stilner i stormen – en bedre prosess for barn som opplever samlivsbrudd, Barneombudet 2012

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

www.sykepleierforbundet.no
Org.nr: NO 960 893 506 MVA

Kommentarer til enkelte kapitler

Kapittel 2 Bostedsforelders rett til å beskytte barnet mot vold og overgrep

Forslaget om at bostedsforelder skal kunne nekte å inngå avtale om samvær ut fra en reell frykt for at barnet utsettes for eller er i risiko for vold eller overgrep, støttes. Dette er et kontroversielt forslag som i verste fall kan føre til at en forelder blir urettmessig anklaget og frarøvet samvær med eget barn. Vi har allikevel kommet frem til at hensynet til barnets beste må veie tyngre enn slik risiko. Det vil stille store krav til vurdering av risiko, til rettspraksis og at foreldre gjøres kjent med innhold og krav i bestemmelsen.

Pkt. 2.5.3 Bostedsforelders rett til å nekte samvær i saker med volds- og overgrepssproblematikk

Vi støtter den foreslåtte presiseringen av at tvangssamvær ikke fullbyrdes når det er en reell mulighet for at barn utsettes for vold eller overgrep.

Pkt. 2.8. Plikt for retten til å treffe foreløpig avgjørelse i saker der det er risiko for vold og overgrep

Departementets forslag om å presisere at det skal tas foreløpig avgjørelse i saker der det er risiko for vold eller overgrep dersom en av partene krever det, støttes.

Kapittel 3 Barneverntjenestens rolle ved mistanke om vold og andre overgrep under samvær

Pkt. 3.3 Bør barneverntjenesten være partshjelper i saker etter barneloven?

Forslaget om at barneverntjenesten skal kunne være partshjelper for en av foreldrene (ny paragraf 58 a) støttes ikke. Vi mener dette kan bidra til å sette barnevernet i en uheldig dobbeltrolle, en forsterkning av en allerede eksisterende konflikt mellom foreldrene, og til at barnets beste kommer i bakgrunnen. Barnevernets primære oppgave og funksjon i disse sakene må være å tale barnets sak. Som partshjelper for en av foreldrene vil man lett kunne overidentifisere seg med den ene parten og ikke ivareta den distansen til begge foreldre som er nødvendig for å ivareta flere perspektiv og barnets beste i saken.

Kapittel 5 Barns deltakelse

Departementets forslag til å styrke barns deltakelse – også barn under 7 år- som foreslått i ny § 31 andre og tredje ledd støttes. I likhet med påpekning i hørings svar vedrørende samvær under tilsyn savner vi en konkretisering av hvordan man har tenkt høring av de minste barna. Her mener vi det er vesentlig at det legges opp til å innhente kunnskap og informasjon fra de instanser som har jevnlig kontakt med barnet, så som helsestasjon og barnehage. Forslaget om at sakkyndig får delegert oppgaven med informasjon etter en rettsavgjørelse, synes å være en god løsning.

Kapittel 6 Opplysnings- og meldeplikt for dommere

Forslaget til endring i domstollovens paragraf 63 b) støttes.

Kapittel 7 Saksbehandlingen i barnelovssaker for domstolene – saker med volds- og overgrepssproblematikk

Pkt. 7.3.4 I likhet med Barneombudets anbefaling i rapporten "Barnas stemme stilner i stormen", mener vi at myndighetene bør dekke utgifter til tradisjonelle sakkyndigutredninger (se side 53 i Barneombudets rapport).

Pkt. 7.4.3 Barneombudet anbefaler i sin rapport "Barnas stemme stilner i stormen" s. 56 flg. bl.a. at barneloven § 61 nr. 5 bør endres slik at dommeren som en hovedregel skal oppnevne en egen representant for barnet når saken kommer til hovedforhandling og at dagens mandat til barnets representant bør gjennomgås. Dette forslaget støttes. Vi mener det ikke er tilstrekkelig slik departementet foreslår at dette kun skal gjelde saker med volds- og overgrepssproblematikk.

Med vennlig hilsen

Astrid Grydeland Ersvik

Leder

Landsgruppen av helsesøstre NSF

Kopi:

NSF avdeling for sykepleie og profesjonsutvikling

NSF helsepolitisk avdeling

NSF Sentralt Fagforum v/Frank Oterholt

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

www.sykepleierforbundet.no
Org.nr: NO 960 893 506 MVA